

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

1. Ingratus discipulus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](#)

Quod dīgitī expeditūt; atque inter stamīna dactūm
Percusso feriunt insectī pectīne dentēs.

Utraque festinat, cinctāque ad pectora vestes,
Brachia docta movent, studio fallente laborem.

Utraque magna argumentorum & simulacrorum varietate telam
suam exornavit; Arachne quidem parūm memor virginalis pudoris, di-
versos & obscenos superum amores intexuit; Pallas verò castimoniae ac
verecundiae apprimē studiosa, nil nisi castum, pudicumque figurabat.
Opus utrinque ferveret; labor tam feliciter succedit Arachnæ, ut etiam in-
vidiam concitārit Deæ. Quæ denique arrogantiam & impudentiam
puellæ non ferens, manūm injecit ejus operi & disruptūt; móxque cor-
reptō radiō, faciem adversariæ non perfunctoriè percussit. Ista contu-
meliam nec sustinere, nec vindicare valens, ultionem in seipsum con-
vertit, collūmque laqueo ligavit. Dea pendentem miserata, levavit
quidem, & eam vivere jussit, sed simul pendere, in aliarum exemplum.
Inde aspersam succo quodam venenoso, repente in araneam convertit.

Fītque caput minimum, toto quoque corpore parva est:

In latere exiles dīgitī pro cruribus hārent:

Cætera venter habet: de quo tamen illa remittit

Stamen, & antiquas exercet aranea telas.

Ethica.

I. (a) Fabulæ finis seu ἡπιυνθιον, inter alia hoc est. Primo Arach-
ne ingenio suo superbienis, negabat se Pallade (quæ tamen inventrix &
præses est artis nendi & texendi) magistrā, vel auxilio usam. Deinde
non veretur tantam Deam in certamen provocare. Tertio salutaria sub-
grandævæ matronæ specie monentem, pervicaciter aspernatur:

Certet, ait, mecum: nihil est, quod victa recusem;

Cur non ipsa venit? cur haec certamina vitat?

Consilij satis est in me mihi.

Quid jactantius his verbis? quid ingratius hoc animo? Non tan-
tum non agnoscit artificij sui autorem & magistram Arachne, sed insu-
per procaciter contemnit, & ei se arrogantissimè præfert. Non rarum
hoc in discipulis ingratis exemplum est; pudet ipsos obnoxios vivere
magistris suis, & agnoscere fontem, unde hauserunt. Gratiam benè
merentibus tantum abest, ut referant, ut etiam debere se negent; à quo
crimine

(a) Ingratus discipulus.

crimine etiam bestiæ abhorrent. Aliter Romani, apud quos *Fontinalia*, dies erat festus, quo in fontes coronas projiciebant, puteosque corona- bant, ut, à quibus pellucidos liquores ad restinguendam sitim acciperent, ijsdem gratiam referre hoc ritu viderentur. Æquum est enim eos, à quibus haurimus beneficia, laude & gratulatione persequi. Vetus verbum est: *Si aquam hauris, putem corona.* Ægyptij siphonibus Nilia- cis leonina capita adsculpebant., eò quod Ægyptum fœcundaret aquis Nili inundatione leonis sidus. Hoc gratæ mentis, & beneficiorum me- moris, symbolum est.

II. (b) Arachne in bestiolam abiit, muscarum venationi inten- tam. Sic Deus ulciscitur superbū & ingratum animū, ut ad extremū fastuosus spiritus in vilissimis curis insumatur, instarque retis ab araneo nEXI, ventis in ludibrium, hominibus in fabulam cedat. Quantū se inflaverat olim Domitianus ille Imp. Romanus; qui Deos novos condi- dit, & seipsum Deum dixit, scripsitque. Qui Minervæ se filium credi voluit; qui sub imagine Herculis adoratus fuit. de quo adulator Mar- tialis lib. 6.

Censor maxime, Principumque Princeps,
Vrbs cùm tortibi debeat triumphos,
Tot nascentia templa, tot renata
Tot spectacula, tot Deos, tot urbes.

(c) Ille inquam Domitianus, Deus ac Dominus, quotidie horas aliquor in cubiculum se abdebat, quasi de rebus magnis consulturus; cùm verò ministri aliquando per rimam, quid intus ageret, curiosius indagarent, viderunt Imperatorem muscas stylo configentem. Hinc percunctanti- bus, quis intus esset cum Imperatore? *Ne musca quidem*, responde- bant. Non minus stolidè *Heliogabalus*, Romanorum & ipse Imperator, qui jubebat servos millena pondo sibi aranearum deferre, propositō pro- miō; collegisque dicitur decem millia pondo aranearum, dicens & hinc intelligendum, quām magna esset Roma. Lamprid. En quō su- perbia recidat. Perinde ridiculē & sanè *HartabuS Hircaniae rex tal- pas capiebat*: *EropuS Macedoniae rex*, lateribus conficiendis delectaba- tur: *Bias rex Lydiæ*, filo ranas colligabat. Vah coronata stultitia! His accensendi, qui insanientis sapientiæ studiosi ac magistri, inutili ac futili labore, veluti aranei, consumuntur, de quibus non inscīte Mar- tialis lib. 2. epig. 85.

Turpe est difficiles habere nugas,
Et stultus labor est ineptiarum.

Horum

(b) Frivoli & inania hominum studia. (c) Imperatorum & regum.